

ת"פ 43576/07/18 - מדינת ישראל נגד יקיר רווח

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 43576-07-18 מדינת ישראל נ' רווח

בפני
בעניין: כבוד השופט אייל כהן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יקיר רווח

הנאשם

ב"כ המאשימה- עו"ד גב' בן חיים

ב"כ הנאשם- עו"ד גב' קליין

גזר דין

1. רקע וקורות ההליך

הנאשם, יליד 1994, הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של החזקת סכין שלא למטרה כשרה, מכוח סע' 186(א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977. על פי הכרעת הדין, ביום 22.4.18, היה הנאשם עצור במשמורת שב"ס. בעודו בתא מעצר שבו עצורים נוספים, החזיק הנאשם בכיס מכנסיו סכין מאולתרת באורך 3.5 ס"מ (**להלן: "הסכין"**).

עובר לטיעון לעונש עתר הנאשם לשליחתו לשירות המבחן לשם קבלת תסקיר. טענתו הייתה כי תסקיר ילמד על השינוי החיובי שחל באורחות חייו, כמי העובד למחיתו ומתגורר עם זוגתו. על אף שהנאשם לא הודה במיוחס לו, מצאתי להיעתר לבקשה. בהתאם הוגשו שני תסקירים, מהם עלה כי לאור העדר שיתוף פעולה, בצד סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק, שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו.

לאחר האמור, נעתרתי לבקשת הנאשם לשליחתו לממונה על עבודות השירות. הנאשם נמצא כשיר לריצוי מאסר בדרך זו.

כאן המקום להעיר כי עובר לשליחת הנאשם לממונה, הבהיר לו בית המשפט- כשם שהדבר נעשה בעניינו של כל נאשם בנסיבות דומות- כי אין בכך כדי לטעת ציפיה כלשהי בליבו באשר להחלטה הסופית וכי בית המשפט אינו מחויב לעמדה עונשית כלשהי. מחמת שגגה הדבר לא מצא את ביטויו בפרוטוקול ישיבת יום 2.3.21 (תיקון הפרוטוקול לא התבקש). עם זאת, הדבר היה ידוע היטב לצדדים ובהתאם, בדיון נמנע הנאשם בטיעונו לעונש מלטעון טענת הסתמכות.

2. טיעוני הצדדים לעונש

המאשימה הפניה לכך כי לחובת הנאשם 5 הרשעות קודמות. עניין של אלה בעבירות סחר סם, החזקת סם, קשירת קשר לפשע, ניסיון שיבוש מהלכי משפט, הפרעות לשוט, איומים, ניסיון תקיפה והעדר מן השירות. הנאשם נדון בין היתר למאסרים בני 10 ו- 11 חודשים, כמו גם מאסר בן 50 יום בגין העדרות משירות צבאי (ת/1 מיום 20.4.21).

עוד עמדה המאשימה על החומרה היתרה שבביצוע העבירה דן, בין כותלי הכלא וציינה, בהסתמך על פסיקה שהוצגה, כי מתחם העונש נע לשיטתה בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד ל- 15 חודשי מאסר בפועל.

המאשימה המשיכה וטענה כי הנאשם לא השכיל להיעזר ביד שהושטה לו ע"י בית המשפט, בהימנעו משיתוף פעולה עם שירות המבחן, כי הנאשם בעל דפוסי התנהגות אימפולסיביים, ואף נמנע מליתן בדיקות שתן. בהתאם, עתרה המאשימה להשתתף מאסר ממשי בן 8 חודשים, מאסר מותנה משמעותי שיחול מיום גזר הדין וקנס כספי.

ב"כ הנאשם טענה, בהסתמך על פסיקה שהוצגה, כי מתחם הענישה נע בין מאסר מותנה ולבין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. לשיטתה יש למקם את הנאשם בשליש התחתון של המתחם. עוד ציינה את גילו הצעיר יחסית של הנאשם; שיקומו העצמי; היות העבירות מושא הרשעותיו הקודמות ישנות, בהינתן כי בוצעו בשנים 2013 ועד 2017 (-) כך צוין בשגגה, שכן עבירות בוצעו גם בשנת 2018); העדר ביצוע עבירות נוספות וחלופי הזמן מעת ביצוע העבירה.

הסניגורית הפניה לנסיבות חייו של הנאשם, אשר גדל "בסביבה קשה". לדבריה, הנאשם עובד כבעל חנות ומתגורר בשכירות עם זוגתו. בשל רעת הקורונה נגרמה לו פגיעה כלכלית. משכך, ריצוי עונש מאסר, גם בעבודות שירות, יפגע בו פגיעה כלכלית נוספת, לאחר שהיכה שורש בחיים נורמטיביים. עוד הוסיפה הסניגורית המלומדת, כי מן הדין להקל בעונשו של הנאשם לאור מחדלי חקירה אשר צוינו בהכרעת הדין.

3. דיון וגזירת הדין

3.1 קביעת מתחם העונש ההולם

הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה מבקשת לקבוע את העקרונות והשיקולים המנחים בה, המשקל שיש לתת להם והיחס ביניהם, לשם גזירת עונשו של נאשם בנסיבות העבירה. העיקרון המנחה הוא עקרון ההלימה, שבהתאם לו נקבע מתחם העונש ההולם, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערך החברתי המוגן אשר נפגע כתוצאה ממעשה הנאשם הוא ההגנה על ביטחון כל מי המצויים בתוככי הכלא, עצורים,

אסירים וסוהרים כאחד. החזקת הסכין שלא כדין יוצרת סיכון פיזי ממשי. החזקתה בתוכי הכלא מקימה משנה חומרה ומגדילה את החשש לביטחונם של הסובבים את הנאשם, תוך הפרה בוטה של הסדר הציבורי והמשמעת בבית הסוהר.

מדיניות הענישה הנוהגת בפסיקת בית המשפט העליון בכל הנוגע להחזקת סכין, שלא בתוכי הכלא, מלמדת על ברירת מחדל שטיבה השתת מאסרים ממשיים, לעיתים גם בעניינם של נאשמים נעדרי עבר פלילי. לשם ההמחשה ובאופן לא ממצה ראו והשוו: רע"פ 5127/09 **יפקח נ' מדינת ישראל** (מיום 19.6.09); רע"פ 2932/08 **מרגאן נ' מדינת ישראל** (מיום 12.6.08); רע"פ 9400/08 **מועתז מועטי נ' מדינת ישראל** (מיום 20.11.08); רע"פ 8181/20 **אלקיעאן נ' מדינת ישראל** (מיום 26.11.20); רע"פ 5833/20 **דרדיק נ' מדינת ישראל** (מיום 17.9.20).

בצד האמור הושתה גם ענישה מקילה יותר, בדמות מאסרים לריצוי בעבודות שירות ואף הסתפקות בענישה שעיקרה צפיית פני עתיד (להמחשה ואסמכתאות ראו גזר דיני בת"פ 47220-03-19 **מדינת ישראל נ' ג'רושי**, מיום 4.3.21).

החזקת סכין בתוכי הכלא באה בגדר משנה חומרה. ביחס למדיניות הענישה הכללית, מדיניות הענישה הנוהגת בהחזקת סכין בתוכי הכלא, מתאפיינת מקל וחמר, דרך כלל, בהשתת מאסרים ממשיים, אם כי לא אחת הושתו מאסרים לריצוי בעבודות שירות. נפנה להלן באופן בלתי ממצה לאלה:

א. ברע"פ 3676/15 **מחאג'נה נ' מדינת ישראל** (מיום 8.6.15) נדחתה בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי-מרכז. זה האחרון דחה את ערעור הנאשם, אשר נדון ל-6 חודשי מאסר (ממשי), בגין החזקת סכין בתוך כותלי הכלא. הסכין הוסלקה בקופסת סיגריות. אושר מתחם הנע בין מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד לשנת מאסר בפועל. הנאשם הורשע על פי הודייתו-קרי, נטל אחריות. העונש כלל הפעלת מאסר מותנה.

ב. בעפ"ג (מחוזי מרכז) 38348-03-21 **סחאר נ' מדינת ישראל** (מיום 9.5.21) נדחה ערעורו של נאשם, אשר נדון ל-10 חודשי מאסר בפועל, בגין החזקת להב של סכין "יפני", בתוכי הכלא. הסכין הוסלקה בפנקס טלפונים אותו נשא על גופו. אושר מתחם ענישה הנע בין 4 ל-12 חודשי מאסר בפועל. הנאשם, בעל עבר מכביד, הורשע לאחר שמיעת ראיות.

ג. בעפ"ג (מחוזי מרכז) 37992-12-17 **מדינת ישראל נ' כהן** (מיום 11.2.18), התקבל ערעור המדינה על קולת עונשו של נאשם אשר החזיק בין כותלי הכלא להב של סכין "יפני" בכיסו. בהינתן כי ערכאת ערעור אינה ממצה את הדין, הוחמר עונשו של המשיב כדי 3 חודשי מאסר בפועל, בהצטבר לעונשי מאסר אחרים. ערכאת הערעור ציינה כי מתחם הענישה צריך ויחל ממאסר לריצוי בעבודות שירות, "וזאת נוכח הסיכון לסדר ולמשמעת שצריכים לשרור בבית הסוהר ואשר החזקת סכין עלולה לשב אותם באופן חמור".

ד. בת"פ (רמלה) 46096-03-19 **מדינת ישראל נ' בן שטרית** (מיום 14.7.19 - גזר דין חלוט) הורשע הנאשם לאחר שמיעת ראיות בהחזקת סכין מאולתרת בעלת להב באורך 2.5 ס"מ, בין כותלי הכלא. הנאשם נדון למאסר בפועל בן 4 חודשים, במצטבר למאסר עולם.

ה. בת"פ (רמלה) 52057-10-17 **מדינת ישראל נ' נשאו** (מיום 17.2.19 - גזר דין חלוט) הורשע הנאשם

על פי הודאתו בהחזקת סכין מאולתרת בעלת להב באורך 4 ס"מ, בין כותלי הכלא. הנאשם נדון למאסר בפועל בן 3 חודשים, במצטבר למאסר מותנה בן 6 חודשים.

לא נעלמה מעיניי הפסיקה אליה הפניתה ב"כ הנאשם. המדובר בפסיקת בתי משפט השלום, בחלקה ישנה, בה הושתו מאסרים לריצוי בעבודות שירות ואף מאסר מותנה. פסיקה זו, אשר ניתנה בחלקה גם בנסיבות של העדר עבר פלילי, אינה מתיישבת עם הקווים המנחים שהותוו כאמור לעיל בפסיקת בית המשפט העליון ובית המשפט המחוזי.

באשר לנסיבות ביצוע העבירה, נתתי דעתי לכך כי עסקינן במי שהחזיק בסכין בכיס מכנסיו- קרי, על גופו, כשהיא זמינה כל העת, בתוככי הכלא, בתא בו שהו עצורים נוספים. גודלו הקטן יחסית של הסכין, המסייע בהסלקתו, אינו גורע מפוטנציאל הנזק החמור ואף הקטלני שלו, כתוצאה מפגיעה באיבר חיוני. אינו עסקינן בעבירה שהעונש הקבוע בצידה הוא 5 שנות מאסר בפועל. מתחמי הענישה שנקבעו בפסיקה נמוכים משמעותית מקביעת המחוקק. אף בהעדר חריגה ניכרת ממתחמי הענישה, לא ניתן להתעלם מקביעת המחוקק, בנסיבות בעלות משנה חומרה, שעניינן החזקת הסכין בין כותלי הכלא.

לפיכך אני קובע כי מתחם העונש במקרה דנן, נע בין 4 ל- 12 חודשי מאסר.

3.2 קביעת העונש המתאים בגדרי המתחם

כאן רשאי בית המשפט להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

לחומרה שקלתי את ציווי הפסיקה באשר לצורך להילחם בנגע תת תרבות הסכין, לאור חומרת התוצאה האפשרית עקב שימוש בה. עוד שקלתי את עברו הפלילי של הנאשם, לרבות ריצוי מאסרים בפועל, כמבואר לעיל. אין לזקוף לחובת הנאשם כי בחר בשמיעת ראיות ועם זאת ברי כי אין הוא זכאי לאותה הקלה בה זוכה מי המודה בדינו, מביע חרטה ונוטל אחריות על מעשיו.

לקולה שקלתי את חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה, העדר הרשעות נוספות מאז ביצועה, היות עברו הפלילי ישן באופן יחסי והפגיעה הכלכלית הנטענת. לנתון אחרון זה יינתן משקל מועט בהעדר ראיה לדבר ולאור חומרת העבירה בנסיבותיה.

בנוסף, מצאתי לדחות את טענת הנאשם לפיה מן הדין להקל בעונשו בשל מחדלי חקירה.

ככלל, מחדל חקירה אפשר ויביא להקלה בעונשו של נאשם. להקלה בעונש נודעת גם משמעות חינוכית כלפי רשויות האכיפה והתביעה (ראו למשל: ע"פ 481/12 פלוני נ' **מדינת ישראל**, מיום 30.12.14, סע' 35; ע"פ 482/20 כסאב מטר נ' **מדינת ישראל**, מיום 4.6.20; ע"פ 1840/16 אדרי נ' **מדינת ישראל**, מיום 1.2.17). עם זאת, הדבר תלוי נסיבות. לא כל מחדל יצדיק בהכרח הקלה בעונש. כך למשל, ככל שהרשעה בוססה על יסוד ראיה שהושגה שלא כדין

ו/או ככל שעסקינן במחדל משמעותי יותר, אפשר ותוצדק הקלה בעונש- ולהיפך.

כמבואר בהכרעת הדין, מחדלי החקירה מצאו ביטויים בענייננו, בכך שדו"חות סוהרים הוצאו מתיק החקירה ע"י חוקר, אשר מצאם כלא רלבנטיים, ובלא שטרח לעדכן בכך את גורמי התביעה. עוד ציינתי כי החקירה התנהלה באופן בלתי מספק, באשר ניתן וצריך היה לגבות עדויות נוספות. על אף האמור, מצאתי כי לא היה באלה כדי לגרוע מעצמת הראיות שלחובת הנאשם (נקבע כי התקיימה "בועה ראייתית" נפרדת, זירה בתוך זירה, בה נכחו הנאשם והסוהר המחפש, כשהם נפרדים, גם אם לא באופן מוחלט, מיתר הנוכחים בתא). אין קשר סיבתי בין המחדל ולבין הרשעת הנאשם, כגון בנסיבות בהן נפל פגם בחיפוש המשליך על קבילות ראיה שהושגה. אין כל הצדקה כי הנאשם יזכה להקלה אך בשל המחדל שאירע.

השתתף מאסר מאחורי סורג ובריא מוצדקת בנסיבות בשל משקלם המצטבר של אלה: ברירת המחדל הענישתית הנוגעת בהחזקת סכין בתוכי הכלא; קיומו של עבר פלילי ולרבות ריצוי מאסרים והעדר אפיק שיקומי בשל התנהלות הנאשם. לאורם של אלה לא מצאתי טעם והצדקה לסטות לקולה בדרך של השתתף מאסר לריצוי בעבודות שירות. עם זאת, בשונה מעניינו של **סחאר** לעיל, שהיה בעל עבר פלילי מכביד, ולאור יתר הנימוקים לקולה, אין הצדקה למקם את עונשו של הנאשם בקצה העליון של המתחם, אלא סמוך לאמצעו. לא מצאתי להכביד בנוסף בדרך של השתתף קנס.

אשר על כן אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל בן 7 חודשים, לריצוי מאחורי סורג ובריא.

ב. 4 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים, החל מהיום, שלא יעבור על העבירה בה הורשע.

הסכין תושמד.

זכות ערעור כחוק, תוך 45 ימים, לבית המשפט המחוזי- מרכז.

ניתן היום, י"ב סיוון תשפ"א, 23 מאי 2021, במעמד הצדדים.